

Taidemaalari Sofia Wilkman hahmottaa töitään enemmän sarjoina ja jatkumoina kuin yksittäisinä teoksina.

Marjo Laukkanen

Enemmän kuin osiensa summa

Yleisö, kriitikot ja kollegat odottavat taiteilijan tuotannolta usein tietynlaista samankaltaisuutta ja tunnistettavuutta. Toisaalta taiteilijan odotetaan myös kehittyvän ja uusiutuvan uransa aikana sopivin väliajoin.

Helsingiläinen taidemaalari *Sofia Wilkman* pyrkii omassa työskentelyssään jatkuvuuteen. Hän työskentelee sarjallisesti, ja myös eri teossarjat kytkeytyvät toisiinsa.

– Kun katson taaksepäin, näen asioita, jotka yhdistävät työskentelyäni aivan alusta tähän päivään asti. Mikään yksittäinen työ ei pyri olemaan maailmaa mullistava vaan osa kokonaisuutta, Wilkman kuvailee.

Wilkman hahmottaa teoksensa eräänlaisina avoimina tiloina, joihin pystyy astumaan sisään, joissa vaelletaan ja joista lopulta poistutaan. Ajatus teoksen sisään astumisesta on kiehtonut Wilkmania pitkään. Hän muistaa lapsena ihastuneensa kiinalaiseen satuun, jossa aihetta käsitellään hyvinkin konkreettisesti.

Sadussa pieni poika on maalarimestarin opissa ateljeessa, jonka seinällä roikkuu vanhan maalarimestarin tekemä maalaus. Eräänä iltana poika on sekoittamassa värejä ateljeessa, kun hän huomaa vanhan

maalauksen seinällä. Mestari kutsuu poikaa luvaten opettaa häntä maalaamaan, ja poika astuu maalauksen maailmaan.

Omista teoksista puhuessaan Wilkman ajattelee teokseen astumisen tapahtuvan kuvainnollisesti. Katsojan mieli vaeltelee kuvissa ja poimii niistä palasia, joista hän voi luoda oman tulkintansa, omat kuvansa.

Miten maalata valoa?

Wilkman kertoo edustavansa sukupolvea, jolle taiteilija ja väline ovat sidoksissa toisiinsa.

Maalaustekniikassa oleellista ja haasteellista on oppia valitsemaan oikeat välineet oikealle ilmaisulle.

– Ajattelen klassisesti, että ilmauksen ja sisällön korrelointi kristallisoituu teknisesti toteutuksessa.

Wilkman kuvailee oman maalaustekniikkansa muuttuneen viime vuosina melko radikaalisti.

– Tai oikeastaan se on selkiintynyt. Maalaus on prosessinomaista työtä, jossa asiat kehittyvät koko ajan. Ilman haasteita ei ole mielekästä työskennellä.

Maalaustekniikka selkiytyi esimerkiksi silloin, kun Wilkman alkoi pohtia, miten voisi maalata immateriaalista valoa. Hän päätyi ruiskumaalaukseen, jossa maali sumutetaan kankaalle. Ilman fyysistä kosketusta syntyvä maalauksijälki luo immateriaalisen vaikutelman.

Wilkmanin työskentelyssä olennaista on introspektio, oman mielen ja itsen tarkkailu. Hän työskentelee maalauksia pitkään ajatuksissaan ennen kuin siirtää ajatuksensa kankaalle.

– Haluan, että ilmaisuni on aika suoraa ja että kuvani ovat aika helposti luettavissa. Karsin niistä paljon elementtejä ja käytän harkitusti värejä, viivoja, pintoja.

Taiteilija kuvailee karsimisen tapahtuvan juuri mielen tasolla. Hän pyrkii saavuttamaan hyvin niukalla kielellä sen, mitä haluaa maalauksellaan ilmaista. Uusissa teoksissaan hän pohtii muun muassa introverttisuutta ja yksinäisyyttä, yhteisöstä erillään olemisen ja yhteisöön hakeutumisen heiluriliikettä.

Taide syntyy taiteesta

Wilkman on työskennellyt vierailevana taiteilijana Lapin yliopistossa helmikuun

Sofia Wilkman

Taidemaalari Sofia Wilkman (s. 1956) asuu ja työskentelee Helsingissä. Hän on pitänyt uransa aikana toistakymmentä yksityisnäyttelyä ja osallistunut noin neljäänkymmeneen ryhmänäyttelyyn. Wilkman on valmistunut taidemaalariksi Suomen Taideakatemiasta vuonna 1984 ja kuvataiteen maisteriksi Kuvataideakatemiasta vuonna 2003. Wilkman työskentelee kevätkauden Lapin yliopistossa Jenny ja Antti Wihurin rahaston vierailevana taiteilijana. Hänen teoksiaan on nähtävissä Rovaniemen taidemuseossa syksyllä.

alusta lähtien. Hän on hyödyntänyt totaalista työrauhaa tekemällä kymmentuntisia työpäiviä sekä tutustumalla taidekirjaston valikoimiin.

– Kerrankin on aikaa lukea ja katsoa kirjoja.

Wilkman on perehtynyt muun muassa taidefilosofiaan ja -teoriaan sekä taidekirjoihin. Toisten taiteilijoiden tuotantoon syventymisellä on hänelle suuri merkitys. Hän siteeraa ajatusta, että taide syntyy taiteesta. Vaikka taidemaalarin työ on yksinäistä, taiteessa keskeistä on jakaminen.

– Maalaaminen on luonut elämälleni perustan, se on ehkä enemmän työtä kuin nautinto. Toisaalta haen myös inspiraatiota ja nautin toisten tekemästä taiteesta.

Taiteen nautinnollisuus ei tarkoita Wilkmanille vain esteettistä mielihyvää vaan myös esimerkiksi älyllistä paneutumista.

– Tai muuta potkua elämään. Taiteesta saa itselleen jotain, jota sitten kantaa mukanaan, Wilkman kuvailee. ●

